

چکیده

پایان نامه شماره 722177 کارشناسی ارشد/دکتری عمومی دامپزشکی/ دکتری تخصصی دانشکده

دامپزشکی دانشگاه ارومیه. سال تحصیلی 1401-1402

نگارنده: میلاد زینالی کرامه

عنوان پایان نامه: بررسی آلودگی کوکسیدیایی فنچ و قناری در پرندۀ فروشی های شهرستان ارومیه

چکیده:

ایزوسپورا از انگل های مهم در فنچ، قناری و یگر پرندگان زینتی است، ایزوسپورا به عنوان مهم ترین انگل تک یاخته دستگاه گوارشی توانایی ایجاد عفونت انگلی را در خون و گوارش دارد. براساس مطالعات اخیر، این انگل با ایجاد زخم های گوارشی و داخل رگی می تواند منجر به سندرم لکه سیاه در قناری شود. همچنین انگل ایزوسپورا از عوامل مهم ایجاد اسهال در پرندۀ و نتیجا عوارض همراه با آن می باشد. علائم ابتلای به این بیماری در قناری شامل اسهال خونی، بی حالی، بی اشتها و نهایتا مرگ است، قابل ذکر است که پرندگان مبتلا ممکن است علامتی از خود نشان ندهند. هدف از مطالعه حاضر شناسایی و بررسی مورفولوژیک انگل تک یاخته ایزوسپورا در گونه های مختلف از پرندۀ قناری و فنچ در پرندۀ فروشی های شهرستان ارومیه انجام می باشد. برای بررسی وجود انگل ایزوسپورا در این پرندگان به تعداد 200 نمونه از پرندۀ فروشی های سطح شهر جمع آوری شده و آلودگی پرندگان به انگل ایزوسپورا در 28 (14%) مورد از نمونه ها تایید شد. تعداد اوسیت در 22 مورد کمتر از 100 و در شش مورد این تعداد بیشتر از 100 اوسیت در هر گرم از مدفوع گزارش شد. اوسیت ایزوسپورا از مدفوع پرندۀ استخراج و ویژگی های مورفولوژیک آن مورد مطالعه قرار گرفت. میانگین ابعاد به دست آمده برای اوسیت در مشاهدات مورفولوژیک در 28 نمونه به طور تقریبی مشابه یکدیگر بود. اوسیت های به دست آمده به شکل کروی و تحت کروی بودند، ابعاد اوسیت انگل به طور میانگین برابر با 19.1×20.86 ($18.3-20.1 \times 19.8-22.6$)، و شاخص شکل (طول/ عرض) این انگل برابر با 1.09 محاسبه شد؛ میکروپیل، جسم باقی مانده و گرانول قطبی در این انگل مشاهده نشد. اسپوروسیست این انگل تخم مرغی شکل، با ابعاد به طور متوسط $(9.4-7.4 \times 11.3-13.7)$ 12.57×8.62 اندازه گیری شد؛ دیواره اسپوروسیست صاف بوده و در بخش قدامی انگل یک جسم استیدی مدور و در زیر آن ساب استیدی بادی دکمه ای شکل قابل مشاهده بود. باقی مانده اسپوروسیستی به صورت گرانول های پراکنده بین اسپوروزوئیت ها مشاهده گردید. به طور متداول شناسایی انگل های ایزوسپورا به وسیله ویژگی های مورفولوژیک آنها انجام می شود. انگل مورد بررسی در این مطالعه بیشترین شباهت را از لحاظ مورفولوژیک به انگل *I. serini* که توسط باکس مورد شناسایی قرار گرفته است، دارا می باشد؛ با انجام آزمایش توالی سنجی و بلاست نتایج به دست آمده در بانک ژن و رسم درخت فیلوژنیک مشخص شد که بیشترین شباهت انگل مورد آزمون با *Isospora sp. JRBarta-2021c* که در ایالت متحده مشاهده شده است، می باشد. برای شناسایی دقیق تر این انگل می توان از ژن ها و توالی های بیشتر در تحقیقات آینده استفاده کرد همینطور می توان برای شناسایی درمان مناسب برای این انگل، داروهای موجود را مورد آزمون قرار داد و تاثیر هر کدام از این داروها بر انگل را با یکدیگر مقایسه کرد.

کلمات کلیدی: کوکسیدیا، ایزوسپورا، فنچ، قناری، ارومیه